

Jemes

Naoa itəm Jemes təməte

Nəghatən əkuəkır rəha naoa u Jemes

?Pah təməte naoa u? Jemes, u in pia Iesu, in təməte naoa u. In etəm-iasol rəha niməfak əpəh Jerusalem.

?Təməte tatuwın kəm pah? Jemes təməte naoa u tatuwın kəm netəm Isrel itəm koatahatətə e Iesu Kristo motatig e nəptən pisin min rəha Iaihlua min.

? Nəmegəhən tahro nulan nian təməte? Netəm-iasol min e netəm Isrel kəmotohamnu Stipen, uarisig kotol nolən rat min e niməfak min əpəh Jerusalem. Kən tepət itəm kotahatətə e Iesu kəmotiet əpəh Jerusalem motuwın e ikin pisin pisin min. Məto nian əskasik min koatıləs-pikin əh ilat.

?Təməte naoa u o naka? Jemes təməte naoa u məmə otiləs-ipər nətəligən rəhalat məto-inu kotatig e nian əskasik min. Kən molkeike məmə otəgətun ilat e nəukəti nahatətəən itəm tətuatip. Nian etəmim kit tətahatətə pahrien e Iesu Kristo, kən rəhan nolən rat min kotəuhlin motuwa motəwir. Tətapəs nolən rat min, kən matol nolən wir min.

Jemes tatən təwir kəm ilat

¹ Io Jemes, io slef rəha Uhgın ne Iesu Kristo, İərəməre rəhatat. İatən təwir kəm itəmat noanol

mīn rəha Isrel u tuelef itəm kotahatətə e Iesu, itəm nəmotiet motatig ikīn mīn rafin e nətueintən.

Nahatətəən ne nenatigəən

² Piak mīn ne winik mīn. Nian nəratən pišīn pišīn mīn koatuwa e rəhatəmat nəmegəhən, kən otehm natimnat mīn əh tahmen e natimnat itəm nikitəmat tətəgien pik əm lan. ³ Nəkoatol nəhlan məto-inu, itəmat nəkotitun məmə nian nəratən mīn koatiləs pikən rəhatəmat nahatətəən e Uhgīn, kən nian nəkotol win lan, ilat okotol məmə nəkotitun nətul əskasikən məsīn mīn. ⁴ Kən nian onakoatətul əskasik e nəratən mīn əh, kən onəkotuwa kəmətə e nahatətəən, kən nolən mīn ne nətəligəən mīn rafin rəhatəmat okotətuatip motəsanən, kən nakotaskəlīm nolən wir mīn rafin.

⁵ Okəmə itəmat kit, rəhan nenatigəən təsahmenən, kən tolkeike məmə in otitun natimnat mīn itəm Uhgīn tolkeike məmə otol, pəs in tətəpəh-in-pən o Uhgīn, kən Uhgīn otos-ipən kəm in e nīkin agien. Uhgīn tətawte-in nitunən əh kəm netəmim rafin e nīkin agien, kən məsəhaiən ilat o nat itəm koatətəpəh-in. ⁶ Məto nian suah kit in tətəpəh o Uhgīn nəhlan, in otəkəike mahatətə lan, kən rəhan nətəligəən otəsolən kəiu lan, məto-inu etəm itəm rəhan nətəligəən kəiu, rəhan nətəligəən tətən əpnəpīn əm, in tahmen e peau-peau mīn əpəh itəhəi itəm nīmətəg tətəhig-əhig ilat. ⁷ Okəm-naka nīkin tətəht məmə ləramərə otos-ipən nat kit kəm in, məto kəp, otəsosən. ⁸ Etəmim itəm tatos nətəligəən kəiu nəhlan, okol təsətul əskasikən e nat kit itəm nīkin tətəht məmə otol.

1:1: Mat 13:55; Wək 15:13; Kal 1:19; 1 Pita 1:1

1:2: Rom 5:3-5

1:3: 1 Pita 1:7

1:5: Prov 2:3-6

⁹ Piatat kit itəm in ləhau, kən rəhan nautə tikə, nikin otəkaike magien məto-inu in etəm-iasol e niganəmti Uhgın. ¹⁰ Kən pəs etəm itəm rəhan nautə tepət, nikin tagien mın o nat u itəm in titun məmə in nıpahrienən, məmə Uhgın otos-iəhau, məto-inu in tahmen e nəgui-nig itəm otəpanikə. ¹¹ Nian mit tatər, tape-ape tape-ape, kən matəhg nagwən nig tauke məmə, kən rəhan nəwırən təmikə. Tahmen əm e etəm rəhan nautə tepət. Nian tatol rəhan wək mın matos nautə tepət lan, kən in mın otəpanikə.

¹² Etəmim itəm tatətul əskasik nian nəratən tatuwa e rəhan nəmegəhən, in tətətig e nəwırən pahrien, məto-inu, nian tınol win e nəratən mın əh, kən Uhgın otos-ipən kəm in rəhan nətouən, inu nəmegəhən lilin. Uhgın təmən-iəkis rəkis məmə nəmegəhən lilin u, in rəha netəmim itəm kotolkeike in.

¹³ Nian nat kit tatiuw-pən suah kit məmə in otol təfagə rat, okol in təsənən məmə Uhgın tatos-ipən-os-ipən o nolən təfagə rat mın, məto-inu okol nat kit təsiuw-pənən nətəligən rəha Uhgın məmə in otol təfagə rat, kən Uhgın təsos-ipən-os-ipənən təfagə rat kəm etəmim. ¹⁴ Məto nətəligən rat atip rəha etəmim, in tatos-ipən-os-ipən kəm in, kən matiuw-pən in məmə in otətətəlig-in. ¹⁵ Nətəligən rat tatoe-in təfagə rat, kən nian təfagə rat tınuwa mınepət, kən tatuwa in nımısən.

¹⁶ Piak mın ne winik mın itəm iakolkeike pik itəmat. Sotegəhan-inən məmə suah kit oteiuə-in itəmat məmə Uhgın in etəm rəha nos-ipən-os-ipənən kəm netəmim o nolən təfagə rat. ¹⁷ Natımnat wır mın rafin ne natımnat rafin

itəm kotətuatip, koatisi-pən əm o Uhgın əpəh ilis itəm təmol nəhag-əhagən mın rafin əpəh e neai. Məto nolən rəha Uhgın tol pisin e natimnat mın u itəm kotaliwək e neai, kən kotol məmə nəghanpis koatətəu-pən. Uhgın təsol pisinən. In tətətig tətətig. ¹⁸ Kən e rəhan əm nətəligən, Uhgın təmitəpun məmə kitat kəmotuwa nenətin mın nian kəmotahətə e nəghatən pahrien rəhan. In təmol nəhlan məmə e natimnat rafin itəm in təmol, kitat pisin əm rəhan nat keike, kotahmen e nagwənən wi e rəhan nasumən.

Ətəlig-in kən mol nəghatən rəha Uhgın

¹⁹ Piak mın ne winik mın itəm iakolkeike pik itəmat. Nikitəmat otəkəike matəht nəghatən u. Pəs itəmat kitiəh kitiəh onəkotəkəike motətul matip o nətəligən, məto onəsotəfig-afig pikən o nəghatən, sotolən məmə neməha tatol uəhai əm itəmat, ²⁰ məto-inu nian neməha tatol suah kit, neməha u təsoe-inən noan itəm tətətuatip Uhgın tolkeike. ²¹ Otəra kin rəkis nolən mın rafin itəm tamkimik, ne təfagə rat mın itəm kotepət e nəmegəhən rəhatəmat. Uhgın təmələhəu-pən rəhan nəghatən e nikitəmat, kən nəghatən əh rəhan titun nosmegəhən itəmat. Kən təwir məmə nakotos-iəhau rəhatəmat nətəligən, kən moatətəlig-in wir nəghatən u.

²² Sotətəlig-in əmən nəghatən rəha Uhgın, məto otətəlig-in kən motol nat naka itəm tatən. Okəmə nakotəto məsotolən nəghatən u, kən nakoateiuə-in atip əm itəmat. ²³ Etəm tatəto kən məsolən

1:18: Jon 1:13

1:20: Pri 7:9

1:21: Kol 3:8; 1 Pita 2:1

1:22: Mat 7:24-26; Rom 2:13

nəghatən u, in tahmen-pən e etəmim itəm tat-eranəm wır e klas matəplan narmin, ²⁴ kən nian tineranəm rəkis magim, mətaluin uəhai əm məmə niganəmtin tahro min-nulan. ²⁵ Məto etəmim itəm tatətag-pən əskasik e lou itəm tətuatip agin u tatikis netəmim,* kən matol e nian min rafin, məsaluinən nat itəm təməto, məto in tatol, in otətətig e nəwırən pahrien nian in tatol nəhlan.

²⁶ Okəmə suah kit nikin təht məmə in tatətəu-pən wır nolən min rəha nəfakən, məto tatəghat-pən əm məsətəlig-in wırən rəhan nəghatən min, in tateiua-in atip əm in, kən rəhan nolən min rəha nəfakən in nat əpnəpin əm. ²⁷ Nolən min rəha nəfakən itəm rəhatat Tata Uhgın tatəplan məmə in tətuatip wır kən nəratən tikə lan kotal nulan: iəfak kit tatəkəike matehm wır suakəlh min ne nəutahlimis min e nəratən min rəhalat. Kən matəkəike matehm wır nəmegəhən rəhan məmə nolən rat min rəha nətueintən otəsolən məmə in otamkimik lan.

2

Sotehmən netəmim neen məmə ilat ilis kotəprəkis-in netəmim neen

¹ Piak min ne winik min. Itəmat nakotahatətə e Iesu Kristo, Iərəməərə rəhatat itəm ilis agin kən katisiai-in pik. Məto təsəwırən məmə nəkotol təwır kəm suah kit kən moatehm məmə in ilis, kən

---

* **1:25:** Nəghatən u, “lou itəm tətuatip agin u tatikis netəmim,” tatəghat-in suatip rəha nahatətəən məmə suah kit otuwa mətuatip e niganəmti Uhgın. Kən okəmə suah kit tatətəu-pən suatip əh, Uhgın tatikis in e nəsanənən rəha təfagə rat, kən tatikis in e nalpinən itəm in təike mos. Əplan-tu Kal 5:13-14. **1:25:** Rom 8:2; Jem 2:12

moatehm rat suah kit min moatol tarat kam in.
² Tol ma inu ne. Suah kaiu katuea e nimofak
 rəhatəmat. Suah kit tatuwin-in napən wir min u
 nəmtilat tiakis, ne noanat min kəmol e iaen u kol
 tatipit-ipit. Kən suah kit min tatuwin-in e napən rat
 min əm. ³ Təsəwirən məmə nakotos-ipən nisaiian
 kəm etənim itəm tatuwin-in natimnat wir min,
 motən-ipən məmə, “Wa, məpələh u ikin təwir ikin.”
 Məto etəm tatuwin-in napən rat min, nakotən-
 ipən kəm in məmə, “Ətul-pən əpəh,” o “Əpələh əm
 e nisip.” ⁴ Nian nəkoatol nolən tol min-nulan,
 nakoatehm netənim neen məmə ilat ilis taprəkis-
 in netənim neen min, kən e rəhatəmat nətəligən
 rat, nakotakil netənim.

⁵ Piak min ne winik min itəm iakolkeike pik.
 Otətəlig-in-tu. Uhgın təmitəpun rəkis ian-rat min
 rəha nətueintən məmə rəhalat nahatətəən e Kristo
 otepət. Kən təmitəpun min ilat məmə okotos
 nərəməərəən rəha Uhgın itəm təmən-iakis məmə
 rəha netənim itəm kotalkeike in. ⁶ Məto itəmat
 nəmotehm rat ian-rat min. ?Məto netənim pah
 min u koatol nahməən kəm itəmat, kən moatiuw-
 pən itəmat e kot? ?Netəm rəhalat nautə tepət, o
 kəp? Əwəh, ilat əh. ⁷ Kən netəm min u koatəghat
 rat e nərgin u ilis, nərgi Iesu itəm rəhan u itəmat.

⁸ Lou rəha Kig itəm tətətig e Naoa Rəha Uhgın
 tatən məmə, “Olkeike ik kit tahmen əm məmə
 nakolkeike atip ik.” In təwir pik otəmat okəmə
 nəkoatətəu-pən pahrien nəghatən u. ⁹ Məto okəmə
 nakoatehm netənim neen məmə ilat ilis taprəkis-
 in netənim neen min, nəkoatol təfagə rat, kən
 nəghatən rəha Lou tatən məmə itəmat netəm rəha

2:1: Wək 10:34-35; Jem 2:9
 19:19; Kal 5:14

2:5: 1 Kor 1:26-28

2:8: Mat

nətgəhlən Lou. ¹⁰ Tol nəhlan məto-inu, etəmim kit itəm tətətgəhl nəghatən kitiah əm rəha Lou, təmol təfagə rat tahmen-pən əm məmə in tətətgəhl nəghatən mīn rafin rəha Lou. ¹¹ Tol nəhlan məto-inu, Uhgīn u itəm tatən məmə, “Sakläh-inən pətan,” in Uhgīn kitiah əm itəm tatən məmə, “Sohamnuən etəmim.” Kən okəmə nəsoakläh-inən nīpitan, məto nəmotohamnu netəmim, itəmat netəmim itəm nəmotətgəhl Lou.

¹² Nian nakoatəghat kən motol nat kit, otol nolən mīn rəha netəmim itəm kotitun məmə Uhgīn otakil ilat e lou itəm tatikis ilat. ¹³ Otol nəhlan məto-inu okəmə suah kit təsasəkitunən netəmim, kən Uhgīn mīn otəsasəkitunən suah u nian in otakil netəmim. Məto okəmə itəmat nakotasəkitun netəmim, kən Uhgīn otasəkitun itəmat, kən mən-ipinə məmə onəsotosən nalpīnən e nian in otələhəu-pən nəghatən rəha nalpīnən kəm netəmim.

Nahatətəən ne wək wīr mīn

¹⁴ Piak mīn ne wīnik mīn. ?Okəmə suah kit tatən məmə tətahatətə e Iesu Kristo, məto in təsolən wək wīr kit, kən rəhan nahatətəən in təwīr o nat kit? Kəp. Nahatətəən tol nəhlan, okol təsosmegəhən suah kit. ¹⁵ Tol mə inu ne. Piatat kit o wīnitat kit, rəhan napən tikə, kən nigīn nagwənən təsahmenən. ¹⁶ Kəm-naka itəmat kit tatən-ipən kəm in məmə, “Atuwīn, pəs Uhgīn otasitu lam, kən onəsətəpən, onakagwən wīr.” ?Məto okəmə in təsolən nat kit məmə otasitu lan, in təmol nat wīr naka? ¹⁷ E nolən əh inəh, okəmə suah kit tatos

2:11: Eks 20:13-14; Rom 13:9   **2:12:** Jem 1:25; 1 Pita 2:16

2:13: Mat 5:7; 18:21-35   **2:15:** 1 Jon 3:17

nahatətəən pišin əm, məto məsolən wək wir kit tətəu-pən, kən rəhan nahatətəən təmimis, nīpətīn tikə.

¹⁸ Məto okəm-naka suah kit otən məmə, “Netəmim neen koatos nahatətəən, kən netəmim neen koatol wək wir mīn.” Məto iatən kəm ik nəhlan məmə, “Okəmə esəhmən rəham wək wir mīn, kən esitunən okəmə rəham nahatətəən in nīpahrienən, o kəp. Məto nian onakehm wək wir mīn rəhak, kən tatəgətun məmə nahatətəən rəhak, in nīpahrienən.” ¹⁹ Inu nəghatən kit itəm nəmə nīpahrienən lan məmə, “Uhgīn kitīəh əm.” !Təwir ron ik! Məto iərmis mīn, ilat mīn kotītun məmə nəghatən əh in nīpahrienən, kən moatasiəp katəgīn pik. ²⁰ !Ik rəhm-kapə tikə! Etəmim itəm tətahatətə, məto təsolən wək wir mīn, rəhan nahatətəən in nīpətīn tikə. Pəs ekəgətun ik e nat kit itəm otən kəm ik məmə inu nīpahrienən.

²¹ Nīkim otəht tipītat u Epraham. Uhgīn təməplan məmə in tətuatīp e nīganəmtīn e wək itəm təmol, məto-inu təməs nətīn u Aisak, muwīn mələhəu-pər e olta. ²² Kən rəhan nahatətəən ne rəhan wək mīn kətioal nat kitīəh, kən rəhan nahatətəən təməe-in noan, inu rəhan wək mīn. ²³ Kən nəghatən u rəha Naoa Rəha Uhgīn təmuwa mol nīpahrienən, tatən məmə, “Epraham təmahatətə e Uhgīn, kən Uhgīn təmə n məmə Epraham in tətuatīp e nīganəmtīn.” Kən katən məmə in ioli Uhgīn. ²⁴ Kən roiu nəkītun nəhmən məmə, Uhgīn tatol suah kit tətuatīp e nīganəmtīn o natīmnat itəm tatol, məto sənəmə e nahatətəən pišin əm rəhan.

²⁵ Kən e nolən əh inəh, Uhgın təməplan məmə Rehap u, pətan rəha suatıp, in təmuwa mətuatıp e niganəmti Uhgın o wək itəm təmol, kən wək u məmə in təmatehm wır iahləpis anion mil rəha Isrel, kən mahl-ipən ilau e suatıp pisin kiatəlig mətian. ²⁶ Nipəti etənim, okəmə namegən tikə lan, təmimis. Kən e nolən əh inəh, kitat kit itəm tatos nahatətən, məto təsolən wək wır mın, rəhan nahatətən təmimis.

3

Namitəm ne rəhan wək

¹ Piak mın ne winik mın. Təsəwırən məmə itəmat tepət nakotuwa iəgətun mın rəha niməfak, məto-inu nəkotitun məmə Uhgın in otəplan wır kən makil nəmegəhən rəhatəmat iəgətun mın, taprəkis-in netəm əpnəpin. ² Nipahrienən, kitat rafin koatəme e nəmegəhən rəhatat nian tepət. Məto okəmə suah kit təsəmeən e rəhan nəghatən, nat u tatəgətun məmə in etəm mətə, kən nətəligən rəhan titun nehm wırən rəhan mın nolən mın rafin.

³ Tol məmə nat mın u ne. Katətu-pən pit e nohli hos məmə otol nəwia etənim, kətealalin rəhn-kapə hos, kən tatəuhlin nipətin rafin. ⁴ Kən nego, in iahgin, kən nimətag asol tatəhtig, məto stia in nat əkəku kit itəm nian kapten tətəlalın, kən nipəti nego asol rafin tateko-pən əh kapten tolkeike məmə okian-pən ikin. ⁵ E nolən əh inəh, namitəm in nat kit nətin, məto titun niuw-pamən nat asol mın. Nikitəmat təht-tu, noanəmtahli nigəm əkəku kit titun nuəpən mus nig mətu tepət.

⁶ Kən nipahrienən, namitəm in tahmen-pən e

nigəm. Namitəm in noli nipəti etəmim itəm nərātən mīn rafin rəha nətueintən u kotərīoah wīr lan. Kən nərātən mīn rəhan koatərəkīn nəmegəhən rafin rəhatat. Kən Setan əm tətahl nigəm e namitəm. Kən namitəm tətahl nigəm rat e suatip mīn rafin e nəmegəhən rəhatat matərəkīn natimnat rafin.

⁷ Netəmim kotitun nahkulən e nat iarupīn mīn məmə okotuwa kəpou, inəh nat megəh mīn, ne mənig mīn, ne nat kotəkioah mīn, ne nat itəm kotatig itəhəi. Netəmim kəmotahkul elat kotəpou.

⁸ Məto etəmim tikə otahkul e namitəm təpou. In nat iarupīn tatol wael, mərīoah e nərātən ne nakonən rəha nimisən.

⁹ E namitat, kotənwiwi Iərəmərə Tata Uhgīn rəhatat, kən e namitat kotən rat netəmim lan itəm Uhgīn təmol ilat kotol məmə in ne. ¹⁰ Nohlitəm kitiah əm tatən-iarəp nənwiwiən ne nən ratən. Piak mīn ne winik mīn. Pəs okəsolan min-nəhlan.

¹¹ Nəhau wīr ne nəhau arīp, okol kəsiasipənən e nəmti nəhau kitiah. ¹² Piak mīn ne winik mīn. ? Nig u fik otoe-in noa olif? ?Kən nol u krep otoe-in noa fik? !Kəp! Kən nəmti nəhau arīp təsos-ipamən nəhau wīr.

Nenatigən təwīr itəm tətisi-pən o Uhgīn

¹³ ?Suah kit əh-ikīn ilugīn etəmat itəm nīkin təht məmə in tenatig wīr kən mitun nat naka itəm Uhgīn tolkeike? Təwīr. Kən pəs in otol wək wīr mīn e nolən itəm tətisi-pən e nenatigən, inəh nolən rəha etəmim itəm rəhan nətəligən ləhau. Kən nolən ətuatip rəhan otəgətun nenatigən ne nitunən rəhan. ¹⁴ Məto okəmə nikitəmat təht məmə nakotenatig, məto nikitəmat tərīoah e netetən, kən

nakoatətəlig-in atip əm itəmat o niləs-ipərən itəmat, tol nəhlan, nakoateiuə-in atip əm itəmat. Sotəghat ausit pikən o nenatigən eiueiuə rəhatəmat, məto-inu kəsənəmə nolən u rəha etəmim u tenatig. ¹⁵ Nenatigən tol min-nəhlan təsisi-pənən e nego e neai, məto rəha nətueintən əm u, ne nətəligən rəha etəmim, ne rəha Setan. ¹⁶ Tol nəhlan məto-inu nian netəmim koatetet motolkeike məmə koatos-ipər atip ilat, kən netəmim koatətəu-pən əm rəhalat atip nətəligən moatol nərətən, kən nolən tərət rafin kotet-arəp.

¹⁷ Məto etəm itəm tatos nenatigən itəm tətisi-pən e nego e neai, rəhan nolən tol min-nulan. Nat aupən, rəhan nəmegəhən in tətuatip wır, kən in tolkeike pik nəməlinuən, kən in etəm mətig, in tətisiəi-in nətəligən rəha netəmim pisin pisin min, kən in tərıoah e nasəkitunən, kən matoe-in noan tepət e nəmegəhən rəhan, in tatehm netəmim məmə kotahmen-ahmen əm, kən təsənən nat kit kən matol nat pisin. ¹⁸ Netəm rəha nəghat-inən nəməlinuən, kotahmen-pən e netəmim itəm kəmotəfe nikuti nat e nasumən, kən tatəwiə matoe-in noan. Okəm kotol natımnat min əh motasitu e netəmim o nələhəuən nəməlinuən, kən ilat okotəplan noan məmə in nətuatipən.

4

Nolən rəha nuwamən iuəhkır o nətueintən, o Uhgın

¹ ? Naka u nəukəti nəmouən ne nərgəhəuən rəhatəmat? Natımnat min əh koatuwa məto-inu itəmat nakotolkeike nətoən təwır e nıpətətəmat,

kən nətəligən mīn əh rəha nətoən təwīr, ilat koatol fait e nikitəmat kitiah kitiah mēmə okotuwa netəm-iasol mīn e nəmegəhən rəhatəmat.

² Nikitəmat tatuwīn o natimnat rəha netəm pīsīn, mətə nəsosəsən, kən nakotərgəhəu moatəmou ron. Nakoatolkeike natimnat neen, mətə nəsosəsən. Kən mətə onəkotohamnu netəmim ron. Nəməsosəsən natimnat mətə-inu nəsoətəpəh-inən o Uhgīn. ³ Kən nian nakotəpəh-in, mətə nəsosəsən, mətə-inu nəmotəpəh-in e nətəligən itəm tərət mēmə otol itəmat atip əm nakotəto təwīr lan.

⁴ Itəmat nəkotahmen e pətan itəm təsisiāi-inən rəhan iərman, tapəs kən matətəu-pən əpnəpīn əm nəman. E nolən əh inəh, itəmat nəmotəpəs Uhgīn kən moatətəu-pən natimnat rəha nətueintən. Nəkotitun o kəp mēmə, etəmim itəm tolkeike pīk natimnat rəha nətueintən, in tatətəhau Uhgīn. Kən etəmim kit itəm tatitəpun mēmə otolkeike natimnat rəha nətueintən, in tatuwa mēmə in tikimīr rəha Uhgīn. ⁵ Kən nəghatən u rəha Naoa Rəha Uhgīn sənəmə nəghatən əpnəpīn əm. Tatən mēmə, “Uhgīn tolkeike pīk mēmə nikitat itəm in təmos-īpa kəm kitat, otuwīn əm ron.” ⁶ Mətə Uhgīn tətawte-in rəhan nəwīrən tatuwa matahgoau kəm kitat. O nat əh, Naoa Rəha Uhgīn tatən mēmə, “Uhgīn tətəhtosīg-in netəm kotausit, mətə tətawte-in rəhan nəwīrən kəm netəmim koatos-īəhau rəhalat nətəligən.”

⁷ Kən tol nəhlan, otos-īəhau itəmat kən motatīg ahgin nelmi Uhgīn. Otətul əskasīk nian Setan tatuwa matos-īpən-os-īpən kəm itəmat, kən

---

4:1: Rom 7:23

4:4: Rom 8:7; 1 Jon 2:15

4:6: Prov 3:34; 1

Pita 5:5

in otaiu muwɪn isəu otəmat. ⁸ Otuwɪn iuəhkir o Uhgɪn, kən in otuwa iuəhkir otəmat. Itəmat u nol təfagə rat, otaikuas e nelmitəmat. Kən itəmat u rəhatəmat nətulən kəiu, otol nikitəmat tətuatip. ⁹ Təwɪr məmə nikitəmat otahmə məpou, kən nakotasək əfəməh o rəhatəmat təfagə rat. Otəuhlin rəhatəmat nalahən otuwa nasəkən, kən rəhatəmat nagienən otuwa nikin əpou. ¹⁰ Otos-iahau rəhatəmat nətəligən tuwɪn kəm lərəmərə, kən in otiləs-ipər itəmat.

¹¹ Piak mɪn ne wɪnik mɪn. Sotəghat ratən e nərgitəmat mɪn. Okəmə suah kit tatəghat rat e nərgi pian kit, o in tatələhəu nəghatən kit məmə in təmol təfagə rat kit, * kən suah əh, in tatəghat rat e lou† matələhəu nəghatən məmə lou təsahmenən məmə in otol rəhan wək, o kəm-naka lou in nat əpnəpɪn əm. Kən nian nakoatəplan lou məmə in təsahmenən, itəmat nəkəsotətəu-pənən lou, məto nəmotər kəpələh-pər e lou, kən məsotatig ahginən lou. ¹² Uhgɪn əm in tatos-ipa Lou, kən in əm tətakil netəmim matələhəu nəghatən lan. Kən in titun nosmegəhən, kən mɪtun nərəkinən. ?Məto itəmat, nikitəmat təht məmə itəmat Uhgɪn mɪn, məmə nakotakil təfagə rat mɪn rəha piatəmat mɪn motuəh ilat? !Kəp!

4:7: Efes 6:12   **4:8:** Aes 1:16; Sek 1:3; Mal 3:7   **4:10:** Job 5:11;

1 Pita 5:6   * **4:11:** Nəghatən u rəha Jemes nɪpətɪn təsənən məmə kitat okəsotəgətunən təfagə rat rəha netəmim. Nəghatən mɪn tepət e Naoa Rəha Uhgɪn tatən məmə kitat kotəkəike motəgətun təfagə rat rəha etəmim məmə in otiet rəkis lan. Məto kotəkəike motol e nətəligən itəm tətətig əlahau. Kal 6:1; Luk 17:3; 2 Tim 3:16; Jem 5:20; Kal 5:21; 1 Tes 5:14; 2 Tes 3:15; Taet 3:10.   † **4:11:** “Lou” e ves u tatəghat-in ‘lou rəha nolkeikeən.’ Əplan-tu Jem 2:8   **4:12:** Rom 2:1; 14:4

Nəghatən ausit

¹³ Otətəlig-in-tu, itəmat netəm nakoatən məmə, “Roiu o olawig, kotuwın e taon u o taon əh, motatig e nup kit, motol bisnes ikin, kən moatargətain məni.” ¹⁴ ?Nakotahro kitun məmə naka u otuwa olawig? ?Nəmegəhən rəhatəmat in naka? Itəmat nəkotahmen e nəhaniəm itəm tətətig noan məsin əm kən matig mikə min. ¹⁵ Məto nəghatən itəm tətuatip məmə onəkotən in tol nulan, nəkotəkəike motən məmə, “Okəmə in nəwia İərəmərə pahrien, kən ekotatig kən motol natimnat min u, o natimnat min əh.” ¹⁶ Məto roiu, nakotəghat ausit moatosipər pik itəmat. Kən nəghatən min əh itəm nakoatən, ilat rafin kotərat.

¹⁷ Tol nəhlan, etəmin itəm titun nat kit itəm tətuatip məmə otol, məto təsolən, in tatol təfagə rat.

5

Nəghatən tatuwin o netəm rəhalat nautə tepət

¹ Itəmat netəm rəhatəmat nautə tepət. Otətəlig-in-tu nəghatən u. Təwir məmə nakotəto tərət motasək əfəməh o nəratən itəm tatuwa otəmat. ² Rəhatəmat nautə tinəmnəmit rəkis, kən win min kinoaton rəhatəmat napən. ³ Rosta tatus rəhatəmat iaen u kol tatipit-ipit, ne silfa. Kən rosta min okotən-iarəp nolən rat min rəhatəmat kən motus nipətəmat təhmen e nigəm. Nian rəha namnun nian tatuwa iuəhkir, məto itəmat nəmotargətain rəhatəmat nautə min. ⁴ !Otətəlig-in-tu nat u! Rəhatəmat iolwək min kəmotəulək e rəhatəmat nasumən min, məto nəmotəkləh-in məni məsin rəhalat.

4:14: Sam 39:5,11; Prov 27:1
6:19

4:17: Luk 12:47

5:2: Mat

Kən nətouən itəm nəməsotos-ipənən kəm ilat, koatən-iarəp rəhatəmat nolən rat mīn. Iərəmərə Əsanən Pik Agin, tīnatəto nasəkən rəha iolwək mīn rəhatəmat. ⁵ E nətueintən u, itəmat nəmotatig e nəmegəhən itəm tīmətig əm, nəmotol nīkitəmat tagien o rəhatəmat nautə e nian itəm otəsuwəhən Uhgīn otakil muəh mələhəu nəghatən o rəhatəmat nolən rat mīn. Itəmat nəkotahmen e nat megəh mīn itəm kətagwən ilat, kol kotasis-asis o nian rəha nohən ilat. ⁶ Nəmotiuw-iarəp netənim itəm kotətuatip e kot, kən motakil motuəh motələhəu nəghatən motohamnu ilat, kən ilat kəməsotolən nat kit məmə okotən-iəhau itəmat.

Nətəligən əfəməh e nian rəha nərətən

⁷ Piak mīn ne wīnik mīn. Otol məmə rəhatəmat nətəligən otəfəməh nian nakoatəsaḡin məmə Iərəmərə otitəlig-pa mīn. Nīkitəmat tatəht nolən rəha suah kit rəha nasumən. Tatəsaḡin nian ətuatip rəha nətəən nīmai, kən matəsaḡin nian rəha nəfəən, kən mos rəhan nətəligən təfəməh nian matəsaḡin mətoarus-pən tīnimətə, kən matəulək-in rəhan nagwənən keike. ⁸ E nolən əh tahmen əm, itəmat mīn, otol məmə rəhatəmat nətəligən otəfəməh, kən motətul əskasik, məto-inu otəsuwəhən Iərəmərə otitəlig-pa mīn.

⁹ Piak mīn ne wīnik mīn. Sotəghat-əghatən o nən ratən itəmat mīn məmə nīkitəmat təsagienən o natimnat mīn neen. Okəmə nəkoatol nəhlan, Uhgīn otakil mələhəu-pən nəghatən o rəhatəmat

---

5:4: Dut 24:14-15   **5:5:** Luk 16:25   **5:7:** Dut 11:14; Jer 5:24
5:8: Rom 13:11-12; 1 Pita 4:7

nolən rat mīn. !Roiu agin-əh tatətul matip, kən otəsuwəhən tuwa mol!

¹⁰ Piak mīn ne winik mīn. Nikitəmat tatəht-tu ien mīn aupən itəm kəmotən-iarəp nəghatən mīn e nərgi Iərəməərə. Rəhalat nəmegəhən tatəgətun kitat məmə rəhatat nətəligən otəkəike məfəməh e nian nəratən tatuwa. ¹¹ Kən nəkotitun inu, katən məmə netənim itəm koatətul-iəkis e nian nəratən tatuwa, ilat koatətig e nəwirən pahrien. Nəmotəto nām-nusən rəha Jop məmə təmətul əskasik e nian iəkis mīn, kən motitun nalpəkauən wir rəha Iərəməərə o Jop, kən uarisig e nian tepət rəha nəratən, Iərəməərə təmol təwir agin kəm in. Kən tol nəhlan, sotaluinən məmə niki Iərəməərə təmər mərioah e nasəkitunən kitat, kən nikin titəhmə otat.

¹² Piak mīn ne winik mīn. Nat u in nat keike, məmə nəsotosən noanawil. Sotosən noanawil e nego e neai, o nətueintən, o nat kit mīn. Nian rafin, otən əm nīpahrienən. Nian itəmat kit otən məmə, “Əwəh,” kən rəhan nəghatən otəkəike mol nīpahrienən. Kən nian itəmat kit otən məmə, “Kəp,” kən rəhan nəghatən otəkəike mol nīpahrienən. Okəmə suah kit təsolən nəhlan, kən Uhgīn otələhəu-pən nəghatən rəha nalpīnən kəm in.

Nəfakən itəm noan əh-ikīn

¹³ Okəmə itəmat kit tətətig e nəratən, təwir məmə otəghat kəm Uhgīn e nəfakən. Okəmə itəmat kit nikin tagien, təwir məmə otan napuən mīn rəha nənwiwiən. ¹⁴ Okəmə suah kit tatimis, təwir məmə otaun-in elta mīn rəha niməfak məmə okotuwa kəfak lan, kən motol-pən oel lan e nərgi Iərəməərə.

5:11: Eks 34:6; Job 1:21-22; 2:10; Sam 103:8   **5:12:** Mat 5:34-37

5:14: Mak 6:13

¹⁵ Kən nian ilat koatahatətə məmə Uhgın otol-wir suah əh, kən motəfak lan, rəhalat nəfakən in suatip məmə İərəmərə otol məmə etəm tatimis otətə təwir mın. Kən okəmə in təmöl təfagə rat kit itəm tatiuw-pa nımısən, kən Uhgın otafəl rəhan təfagə rat. ¹⁶ Tol nəhlan, təwir məmə nakoatən-iarəp rəhatəmat nolən rat mın kəm itəmat mın, kən motəfak otəmat mın pəs motəmegəh. Suah kit itəm tətuatip, rəhan nəfakən in təsanən, kən tatoe-in noan. ¹⁷ Elaija in etəmim kit tahmen əm e kitat. Kən in təməfak təməfak məmə otəsəfikən, kən nuhuən təməsəfikən mos nup kisil ne məwig sikis. ¹⁸ Kən təməfak mın, kən Uhgın təmahl-ipa nuhuən tuwa mın, kən nasumən rafın, nagwənən təmatig mın elat.

Iuw-pa mın netəmim kəmotuwın isəu e rəhalat nahatətəən

¹⁹ Piak mın ne wınık mın. Okəmə itəmat kit tateko mətapəs suatip rəha nıpahrienən, kən okəmə suah kit mın tatiuw-pa mın, ²⁰ təwir məmə nəkotitun nat u məmə, etəm u itəm otol iol təfagə otitəlig-pa mın e suatip rəha nıpahrienən, in otosmegəh suah u o nımısən, kən otol suatip məmə Uhgın otafəl rəkis təfagə rat mın tepət rəha suah əh.

North Tanna New Testament
The New Testament in the North Tanna Language of
Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna
de Vanuatu

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b